

Sử dụng hình ảnh, video clip tư liệu lịch sử trong giảng dạy Học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh tại Trường Cao đẳng Sư phạm Trung ương - Nha Trang

Hoàng Thị Mỹ Hảo*

*ThS. Trường Cao đẳng Sư phạm Trung ương - Nha Trang

Received: 16/4/2023; Accepted: 21/4/2023; Published: 27/4/2023

Abstract: Using active teaching methods in teaching the Ho Chi Minh Thought module at universities and colleges in general and at the Nha Trang National College of Education in particular is a necessary requirement and important in education and training innovation. The use of historical documentary images and video clips in teaching the Ho Chi Minh Thought module is also one of the active teaching methods. In this article, the author presents a number of issues related to the use of images, video clips of historical documents in teaching the Ho Chi Minh Thought module at the Nha Trang National College of Education today.

Keywords: Images, historical documentary video clip, Ho Chi Minh Thought, Nha Trang National College of Education

1. Đặt vấn đề

Học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh là học phần bắt buộc thuộc bộ môn Lý luận chính trị dành cho sinh viên (SV) không chuyên tại Trường CĐSP Trung ương – Nha Trang. Học phần này cung cấp cho SV những nội dung cơ bản của Tư tưởng Hồ Chí Minh về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam. Từ đó, liên hệ được tư tưởng Hồ Chí Minh với một số vấn đề thường gặp trong thực tế. Đây là học phần có tính chất lý luận chính trị, kiến thức trừu tượng nên SV thường gặp khó khăn trong quá trình lĩnh hội. Việc sử dụng hình ảnh, video clip tư liệu lịch sử trong giảng dạy sẽ giúp SV lĩnh hội nội dung học phần tốt hơn, hướng tới đạt chuẩn đầu ra của học phần.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Sự cần thiết phải sử dụng hình ảnh, video clip trong giảng dạy học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh

Với phương pháp thuyết trình truyền thống, việc GV thuyết trình nhiều mà không có hình ảnh, video clip minh họa sẽ dễ khiến cho SV khó tiếp thu, khó lĩnh hội và dẫn đến tình trạng buồn ngủ, không hứng thú. Việc sử dụng hệ thống hình ảnh, clip video clip phục vụ dạy học học phần này sẽ giúp SV tinh táo, thích thú, hào hứng học tập, giúp SV phát triển năng lực nhận thức, đặc biệt là khả năng quan sát, tư duy.

Như vậy, việc sử dụng hình ảnh, video clip trong dạy học học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh giúp GV minh họa được nội dung mình muốn truyền đạt, tăng

tính hấp dẫn, tính thời sự, cập nhật tổng quát tình hình thực tiễn nhằm tạo hứng thú cho người học, góp phần rèn luyện kỹ năng vận dụng cho SV. Điều này còn giúp SV nhớ kỹ nội dung bài học, góp phần hình thành biểu tượng, phát triển khả năng quan sát, tư duy, tăng cường tính tập trung.

Trong quá trình giảng dạy của mình, GV không sử dụng hình ảnh, video clip sẽ gây nhàm chán, không lôi cuốn SV vào bài giảng. Việc sử dụng hình ảnh, video clip trong dạy học học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh phần nào khiến cho bài giảng trở nên có hồn hơn, sinh động hơn và lôi cuốn đông đảo SV tham gia vào quá trình giáo dục, khắc phục những rủi ro khi SV tự mình thu nhận kiến thức từ nhiều nguồn không đáng tin cậy.

Hơn nữa, ngoài việc truyền tải những nội dung tư tưởng của Người đến người học, học phần này còn góp phần giáo dục tư tưởng, tình cảm, đạo đức trong sáng và lành mạnh cho SV; giúp SV có niềm tin, bản lĩnh chính trị vững vàng, học tập theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Khi học tập và làm theo Bác thì không có gì chân thực, sinh động bằng chính những hình ảnh, video clip về cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Người.

Những hình ảnh, những video clip sẽ được xem như là những câu chuyện nhỏ về cuộc đời và sự nghiệp của Bác, của lịch sử cách mạng và của thực tiễn cuộc sống, góp phần hình thành những tình cảm cao đẹp, giáo dục lòng yêu nước, kính yêu lãnh tụ

và thái độ trân trọng thành quả cách mạng trong SV.

2.2. Các nguyên tắc sưu tầm, biên soạn hình ảnh, video clip trong dạy học học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh

Do chính tính chất môn học - là một trong những môn lý luận có tính trừu tượng, khái quát và khô khan, không giống như các môn nghệ thuật, văn học nên theo theo tôi, nguyên tắc cơ bản khi sưu tầm, biên soạn hình ảnh, video clip dạy học học phần này là phải đảm bảo tính chuẩn xác cao.

Việc sưu tầm, biên soạn hình ảnh video clip phục vụ dạy học nên cần phải đảm bảo một số nguyên tắc sơ phạm như: tính giáo dục, tính thẩm mỹ.

Học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh bao gồm hệ thống những quan niệm, quan điểm của Hồ Chí Minh về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam từ cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân đến cách mạng xã hội chủ nghĩa, là sự vận dụng chủ nghĩa Mác, Lênin vào hoàn cảnh cụ thể của nước ta; là sự kế thừa và phát huy những tinh hoa văn hóa dân tộc và trí tuệ của thời đại nên khi sưu tầm và biên soạn cần phải bảo đảm tính Đảng, tính khoa học, tính dân tộc, tính nhân văn.

Đồng thời, các hình ảnh, video clip trong dạy học học phần này chủ yếu liên quan đến cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Bác, lịch sử cách mạng của dân tộc nên khi sưu tập phải đảm bảo tính chân thực lịch sử, các nguồn thông tin chính thống,

Một nguyên tắc cũng cực kỳ quan trọng khi sưu tầm, biên soạn video clip phục vụ dạy học học phần này là không được lạm dụng hay tham nội dung, chỉ chọn lọc và cắt lấy những đoạn ngắn phù hợp cho việc minh họa nội dung bài giảng.

Khi chọn và cắt video, người dạy phải lưu ý về dung lượng: không được dài quá 5 phút.

Bài viết sưu tập và biên soạn hình ảnh, video clip trong dạy học chương 6 và chương 7 của học phần nên giới hạn, phạm vi của việc sưu tập và biên soạn là chỉ chọn những hình ảnh, video liên quan đến hai chương.

2.3. Quy trình sưu tầm, biên soạn hình ảnh, video clip trong dạy học

Sưu tầm, biên soạn hình ảnh, video clip trong dạy học học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh được thực hiện theo các bước sau:

Bước 1: Nghiên cứu chương trình đào tạo nội dung đề cương chi tiết học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh, các tài liệu học tập, nghiên cứu liên quan đến việc dạy học học phần. Phân tích đặc điểm SV, tìm hiểu về nhu cầu học tập bộ môn bằng phương pháp

trực quan, xác định căn cứ sưu tầm, biên soạn.

Bước 2: Tìm, sưu tập hình ảnh, video clip từ mạng internet, CD Room phục vụ dạy học, sưu tập từ bạn bè, đồng nghiệp. Xem hình ảnh và các nội dung trong video clip, sau đó lựa chọn, tải về máy.

Bước 3: Sử dụng phần mềm cắt video “ Free Video cutter” hoặc các phần mềm khác để cắt video nếu đoạn video clip dài và kèm theo một số nội dung không liên quan.

Bước 4: Lưu hình ảnh, video clip

Bước 5: Mô tả sản phẩm và lựa chọn sắp xếp cho phù hợp với nội dung bài giảng.

Bước 6: Thử nghiệm: Việc tổ chức thực nghiệm sẽ là cơ sở để đánh giá chất lượng Video clip và Audio.

Bước 7: Hoàn thành sản phẩm, đây là khâu cuối cùng góp phần hoàn thiện sản phẩm nghiên cứu.

2.4. Thực trạng nguồn tư liệu hình ảnh, video clip tư liệu lịch sử phục vụ dạy học của GV Tư tưởng Hồ Chí Minh tại Trường CĐSP TƯ Nha Trang

Hiện nay, nguồn tư liệu hình ảnh, video clip chính thống hỗ trợ dạy học học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh chủ yếu là:

+ CD Room “ Hồ Chí Minh toàn tập” của NXB Chính trị Quốc gia:

CD này là một kho tư liệu khổng lồ về Hồ Chí Minh học. Vì sự rộng lớn của nó nên GV cần sử dụng phần mềm cắt phim, lựa chọn những nội dung cho phù hợp với từng chương/bài dạy. CD Room này là một tài liệu hiếm nên cũng ít người biết đến, nội dung không đưa lên mạng internet toàn bộ, mà chỉ đơn lẻ vài đoạn. Hầu hết các thư viện trường chưa có. (Chủ yếu là sách kể chuyện về cuộc đời và sự nghiệp, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, trong đó có một số hình ảnh minh họa chứ chưa thật sự phong phú).

+ Phim tài liệu “ Hồ Chí Minh – chân dung một con người”

+ Phim tài liệu dài tập “ Hồ Chí Minh – biên niên sử truyền hình”.

Tại Trường CĐSP Trung ương – Nha Trang, Cơ sở vật chất của trường khá hiện đại, trong đó đặc biệt là hệ thống máy chiếu, loa, miccaro đây là điều kiện thuận lợi cho việc áp dụng ứng dụng hình ảnh, video clip vào dạy học. Tuy nhiên, nguồn tư liệu hình ảnh, video clip phục vụ dạy học được các GV trong tổ bộ môn sưu tầm, tích góp lẻ tẻ từ mạng internet trong suốt quá trình dạy học, đến nay đã có nhưng còn ít. Vì số lượng hình ảnh, video clip ít nên được GV sử dụng nhiều lần qua các khóa nên có thể gây nhàm chán, thiếu tính mới mẻ.

2.5. Hướng dẫn sử dụng một số hình ảnh, video clip tư liệu lịch sử giảng dạy chương 6: “Tư tưởng

Hồ Chí Minh về đại đoàn kết dân tộc và đoàn kết quốc tế

2.5.1. Hình ảnh có thể sử dụng dạy học chương 6

* Khi giảng về nội dung “Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết/ Thành công, thành công, đại thành công”, GV có thể sử dụng hình ảnh: “Câu chuyện bó đũa”. GV yêu cầu SV khái quát ý nghĩa “câu chuyện bó đũa”. (Ý nghĩa: khuyên nhủ anh em trong gia đình phải đồng sức đồng lòng, biết yêu thương, đoàn kết và giúp đỡ lẫn nhau để tạo nên sức mạnh. Đoàn kết anh em trong gia đình là đoàn kết nhỏ, đoàn kết nhỏ dẫn đến thành công nhỏ. Từ đoàn kết nhỏ đó dẫn đến đoàn kết lớn hơn và thành công lớn hơn (đoàn kết dân tộc)

* Khi giảng về nội dung “Đoàn kết làm ra sức mạnh”, người dạy có thể chọn tranh minh họa bài thơ “Hòn đá” của Hồ Chí Minh, GV có thể mời SV xung phong đọc bài thơ và rút ra cảm nhận.

* Hoặc là, khi giảng về “Vai trò của đoàn kết quốc tế” phần II. Mục 1, GV có thể sử dụng hình ảnh: Bác Hồ với chị Madeleine Rifaud năm 1954 và Bác Hồ với chị Raymongdien và anh Henri Martin năm 1956.

2.5.2. Một số Video clip có thể sử dụng dạy học chương 6

+ Video clip: “Bác khuyên đồng bào đoàn kết trước khi Bác sang Pháp năm 1946”. Sử dụng video này để hỗ trợ dạy học phần I. 2. a. Đại đoàn kết dân tộc là đại đoàn kết toàn dân “Ai có tài, có đức, có sức, có lòng phụng sự tổ quốc và phụng sự nhân dân thì đoàn kết với họ”. (HCM toàn tập, tập 7, tr 438)

+ Video clip: “Bác Hồ khuyên đồng bào Lào Cai,

Yên Bái” về đoàn kết chặt chẽ. Sử dụng video này để hỗ trợ dạy học phần I.3.a. Hình thức tổ chức của khối đại đoàn kết dân tộc.

+ Video clip 3: “Đoàn kết đẩy mạnh sản xuất”: Sử dụng video này để hỗ trợ dạy học phần I.1.b. Đại đoàn kết dân tộc là mục tiêu, nhiệm vụ hàng đầu của Đảng, của dân tộc. Nội dung: đoàn kết để xây dựng CNXH.

+ Video clip 4: “Bác Hồ với nhân dân thế giới”: Sử dụng video này để hỗ trợ dạy học phần II. 3. Nguyên tắc đoàn kết quốc tế. Nội dung: Đoàn kết với phong trào cộng sản và công nhân quốc tế.

+ Video clip 5: “Đoàn kết Việt – Trung”: Sử dụng video này để hỗ trợ dạy học phần II. 3. Nguyên tắc đoàn kết quốc tế. Nội dung: Đoàn kết với các dân tộc trên thế giới, giương cao ngọn cờ độc lập, tự do và quyền bình đẳng giữa các dân tộc. Chính sách đối ngoại của VN là “Làm bạn với tất cả mọi nước dân chủ và không gây thù oán với một ai” (HCM toàn tập, sđd, t.5, tr.256).

+ Video clip 6: Hoạt hình giải trí về nội dung “Đoàn kết là sức mạnh” Sử dụng video này để hỗ trợ dạy học phần củng cố.

3. Kết luận

Trong những năm qua, việc dạy và học học phần tư tưởng Hồ Chí Minh tại Trường CĐSP Trung Ương Nha Trang có những thành công nhất định, đa số SV hoàn thành chương trình và có kết quả học tập tốt. Bên cạnh đó vẫn có một số SV có kết quả chưa tốt, nguyên nhân một phần là do đây là học phần lý luận, kiến thức trừu tượng. Vì vậy, việc sử dụng hệ thống hình ảnh, video clip phục vụ dạy học học phần này sẽ giúp SV lĩnh hội nội dung học phần tốt hơn, hướng tới đạt chuẩn đầu ra của học phần.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh dành cho SV đại học, cao đẳng khối không chuyên ngành Mác – Lê Nin, tư tưởng Hồ Chí Minh*, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.

2. Trường CĐSP Trung ương – Nha Trang (2019), *Đề cương chi tiết học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh, Chương trình đào tạo SV trình độ cao đẳng, hệ chính quy*, Nha Trang.

3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Tài liệu bồi dưỡng phát triển năng lực nghề nghiệp giáo viên “Tăng cường năng lực sử dụng thiết bị dạy học và ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học”*, NXB Đại học sư phạm.

4. Phan Trọng Ngọ (2005), *Dạy học và phương pháp dạy học trong nhà trường*, NXB Đại học sư phạm.